

БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД – ПОТРОШНИ ПРИСТУП GROSS DOMESTIC PRODUCT – EXPENDITURE APPROACH

У овом Саопштењу објављују се ревидиране процијењене компоненте потрошње бруто домаћег производа (БДП) за 2015. годину и процијењене компоненте потрошње бруто домаћег производа за 2016. годину у текућим цијенама и цијенама претходне године, као и подаци са ланчано повезаним вриједностима, са 2010. годином као референтном годином. Процјене су извршене у складу са међународном методологијом Европски систем рачуна 2010 (European System of Accounts-ESA 2010).

Ревидирана серија података према ESA 2010 од 2007. године може се преузети на линку <http://www3.rzs.rs.ba/rzs/faces/indicators.xhtml>.

Усаглашавајући се са новом методологијом ESA 2010, методолошке промјене које значајније утичу на процјену компоненти потрошње бруто домаћег производа односе се на: третман истраживања и развоја, производњу софтвера у властитој режији и секторску класификацију институционалних јединица.

Бруто домаћи производ по потрошном приступу једнак је суми издатака за коначну потрошњу домаћинства, издатака за коначну потрошњу непрофитних институција које служе домаћинствима (НПИСД), издатака за коначну потрошњу државе, бруто инвестиција у стална средства, вриједности промјене залиха и спољном билансу роба и услуга.

Обрачун је заснован на резултатима Анкете о потрошњи домаћинстава (АПД 2007, АПД 2011 и АПД 2015), резултатима гранских статистика, административним изворима података и Платном билансу Централне банке Босне и Херцеговине.

Издатке за коначну потрошњу домаћинстава чине издаци резидентних домаћинстава за потрошена добра и услуге.

Издаци за коначну потрошњу непрофитних институција које служе домаћинствима (НПИСД), обухватају добра и услуге које НПИСД пружају домаћинствима без накнаде или по цијенама које нису економски значајне.

Издаци за коначну потрошњу државе се састоје од издатака за индивидуалну и колективну потрошњу. Индивидуална потрошња државе се односи на нетржишне услуге становништву (образовне, здравствене, социјалне, културне, рекреативне, спортске и сл.) и на тржишне производе и услуге (лијекове, ортопедска помагала, услуге лијечења и сл.) које се становништву пружају без накнаде или по цијенама које нису економски значајне. Колективна потрошња државе обухвата издатке за административне, одбрамбене, економске, развојно-истраживачке и сличне намјене.

Бруто инвестиције у стална средства чине инвестициона улагања пословних субјеката, предузетника и физичких лица, а која се односе на нова стална средства, нематеријална стална средства и трошкове преноса власништва.

Промијене на залихама се односе на залихе сировина и материјала, готових производа, трговачке робе и недовршене производње.

Подаци о изнозу и увозу роба и услуга заснивају се на статистици спољне трговине, Платном билансу Централне банке Босне и Херцеговине, а укључују и процјене међуентитетског промета.

This release presents revised estimated components of Gross domestic product (GDP) consumption for 2015 and estimated components of gross domestic product consumption for 2016, at current and at previous year prices, as well as data with chain linked values with 2010 as the reference year. Estimates have been made in accordance with the international methodology European System of Accounts (ESA 2010).

A revised series of data in line with the ESA 2010 of 2007 is available at <http://www3.rzs.rs.ba/rzs/faces/indicators.xhtml>.

In terms of aligning with the new methodology ESA 2010, methodological changes that significantly affect the estimation of components of gross domestic product consumption relate to: treatment of research and development, calculation of own-account software and sectoral classification of institutional units.

Gross domestic product by expenditure approach is equal to the sum of household final consumption expenditure, final consumption expenditure of non-profit institutions serving households (NPISH), consumption expenditure of the general government, gross fixed capital formation, value of changes in inventories and external balance of goods and services.

The calculation is based on the results of the Household budget survey (HBS 2007, HBS 2011 and HBS 2015), branch statistics surveys, administrative data sources and the Balance of payment of the Central Bank of Bosnia and Herzegovina.

Household final consumption expenditure consists of expenditure incurred by resident households for consumption of goods and services.

Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households (NPISH) consists of goods and services, which NPISH provide to households free of charge or at prices that are not economically significant.

Final consumption expenditure of general government consists of expenditure for individual and collective consumption. Individual government expenditure are related to non-market services to population (education, health, social, culture, recreation, sport, etc.) and expenditure for market goods and services (medicines, orthopedic equipment, medical services, etc.) provided free of charge or at economically insignificant prices to the population. Collective government expenditure consists of expenditure for administration and defense and for economic, research and development purposes or similar.

Gross fixed capital formation consists of investments of legal entities, entrepreneurs and natural persons, which are related to new fixed assets, intangible fixed assets and costs of ownership transfer.

Changes in inventories are related to inventories of materials and supplies, finished goods, goods for resale and work in progress.

Data on export and import of goods and services are based on the external trade statistics and on the Balance of payment of the Central Bank of Bosnia and Herzegovina, including estimate of inter-entity turnover.

1. КОМПОНЕНТЕ ПОТРОШЊЕ БРУТО ДОМАЋЕГ ПРОИЗВОДА, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
EXPENDITURE COMPONENTS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

	2015	2016	
	хиљ. KM / thous. KM		
Коначна потрошња	8 666 658	8 772 400	Final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу домаћинства	6 456 003	6 523 383	Household final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу НПИСД	83 633	89 598	Final consumption expenditure of NPISH
Издаци за коначну потрошњу државе	2 127 022	2 159 419	Government final consumption expenditure
Бруто инвестиције у стална средства	2 071 113	2 163 610	Gross fixed capital formation
Промјене залиха¹⁾	-35 212	24 971	Change in inventories¹⁾
Спољни биланс роба и услуга	-1 497 521	-1 330 412	External balance of goods and services
Бруто домаћи производ	9 205 038	9 630 569	Gross domestic product

%

Структура/Structure

Коначна потрошња	94,2	91,1	Final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу домаћинства	70,2	67,8	Household final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу НПИСД	0,9	0,9	Final consumption expenditure of NPISH
Издаци за коначну потрошњу државе	23,1	22,4	Government final consumption expenditure
Бруто инвестиције у стална средства	22,5	22,5	Gross fixed capital formation
Промјене залиха¹⁾	-0,4	0,2	Change in inventories¹⁾
Спољни биланс роба и услуга	-16,3	-13,8	External balance of goods and services
Бруто домаћи производ	100,0	100,0	Gross domestic product

¹⁾ Обухваћена и статистичка разлика /Statistical discrepancy included

2. КОМПОНЕНТЕ ПОТРОШЊЕ БРУТО ДОМАЋЕГ ПРОИЗВОДА, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
EXPENDITURE COMPONENTS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

	2015	2016	
	хиљ. КМ / thous. KM		
Коначна потрошња	8 754 690	8 866 294	Final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу домаћинства	6 543 818	6 604 711	Household final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу НПИСД	83 787	90 241	Final consumption expenditure of NPISH
Издаци за коначну потрошњу државе	2 127 085	2 171 342	Government final consumption expenditure
Бруто инвестиције у стална средства	2 107 411	2 150 838	Gross fixed capital formation
Промијене залиха¹⁾	45 181	85 440	Change in inventories¹⁾
Спољни биланс роба и услуга	-1 768 698	-1 572 679	External balance of goods and services
Бруто домаћи производ	9 138 584	9 529 893	Gross domestic product

3. КОМПОНЕНТЕ ПОТРОШЊЕ БРУТО ДОМАЋЕГ ПРОИЗВОДА, У ЦИЈЕНАМА 2010 (ланчано повезане вриједности)²⁾
EXPENDITURE COMPONENTS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2010 (chain-linked values)³⁾

	2015	2016	
	хиљ. КМ / thous. KM		
Коначна потрошња	8 335 732	8 527 454	Final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу домаћинства	6 207 182	6 349 947	Household final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу НПИСД	80 287	86 630	Final consumption expenditure of NPISH
Издаци за коначну потрошњу државе	2 042 861	2 085 761	Government final consumption expenditure
Бруто инвестиције у стална средства	2 111 602	2 191 843	Gross fixed capital formation
Промијене залиха¹⁾	49 161	-119 265	Change in inventories¹⁾
Спољни биланс роба и услуга	-1 709 424	-1 794 895	External balance of goods and services
Бруто домаћи производ	8 771 966	9 081 537	Gross domestic product

²⁾ Подаци су неадитивни, односно збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације
Data are non-additive, that is, the sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

4. КОМПОНЕНТЕ ПОТРОШЊЕ БРУТО ДОМАЋЕГ ПРОИЗВОДА, НОМИНАЛНИ ИНДЕКСИ (претходна година = 100)
EXPENDITURE COMPONENTS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, NOMINAL INDICES (previous year = 100)

	2015	2016	
Коначна потрошња	100,5	101,2	Final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу домаћинства	101,4	101,0	Household final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу НПИСД	97,2	107,1	Final consumption expenditure of NPISH
Издаци за коначну потрошњу државе	98,1	101,5	Government final consumption expenditure
Бруто инвестиције у стална средства	98,2	104,5	Gross fixed capital formation
Промијене залиха ¹⁾	--	--	Change in inventories ¹⁾
Спољни биланс роба и услуга	--	--	External balance of goods and services
Бруто домаћи производ	103,6	104,6	Gross domestic product

5. КОМПОНЕНТЕ ПОТРОШЊЕ БРУТО ДОМАЋЕГ ПРОИЗВОДА, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА
EXPENDITURE COMPONENTS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES (year-to-previous year)

%

	2015	2016	
Коначна потрошња	1,5	2,3	Final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу домаћинства	2,7	2,3	Household final consumption expenditure
Издаци за коначну потрошњу НПИСД	-2,6	7,9	Final consumption expenditure of NPISH
Издаци за коначну потрошњу државе	-1,9	2,1	Government final consumption expenditure
Бруто инвестиције у стална средства	-0,1	3,8	Gross fixed capital formation
Промијене залиха ¹⁾	--	--	Change in inventories ¹⁾
Спољни биланс роба и услуга	--	--	External balance of goods and services
Бруто домаћи производ	2,8	3,5	Gross domestic product

Знакови

-- податак не може да се прикаже

Symbols

-- data cannot be shown

Саопштење припремила: Милка Цигановић
e-mail: milka.ciganovic@rzs.rs.ba

Prepared by: Milka Ciganović
e-mail: milka.ciganovic@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д - Тел. +387 51 332 700 – Др Радмила Чичковић, директор - Излази годишње - Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba - E-mail: stat@rzs.rs.ba - Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d - Tel. +387 51 332 700 - Radmila Čičković, PhD, Director General – Annual periodicity - Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba - E-mail: stat@rzs.rs.ba - These data can be used provided the source is acknowledged